

Dictamen 6/2023

En data 7 de febrer de 2023 i 20 de febrer de 2023, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya els projectes normatius següents:

Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny de Brodats i Rebosters Artístics de la família professional artística de Tèxtils artístics.

Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny d'Estampacions i Tintatges Artístics de la família professional artística de Tèxtils artístics.

Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny d'Art Tèxtil de la família professional artística de Tèxtils artístics.

En aplicació de l'apartat c) de l'article 11 i de l'apartat e) de l'article 9 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya, aquest dictamen ha estat elaborat per la Subcomissió de Formació Professional.

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina a l'article 131.1 que correspon a la Generalitat de Catalunya, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi, incloent-hi l'ordenació curricular.

Segon

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació estableix a l'article 53, que correspon al departament competent en matèria educativa establir el currículum dels ensenyaments del sistema educatiu.

Tercer

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig d'educació, en el article 1 punt quatre, fixa que les administracions educatives han d'establir el currículum dels diversos ensenyaments, del qual en formaran part els aspectes bàsics.

Quart

El Reial decret 596/2007, de 4 de maig, estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i el Decret 28/2014, de 4 de març fixa l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny i modifica el Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

Cinquè

El Reial decret 1737/1998, de 31 de juliol, estableix diversos títols de tècnic superior d'arts plàstiques i disseny pertanyents a la família professional de tèxtils artístics, i aprova els corresponents ensenyaments mínims, entre els quals hi ha el títol de tècnic superior en Brodats i Rebosters i el d'Estampacions i Tintatges Artístics.

Sisè

El Reial decret 1622/1997, de 24 d'octubre, estableix el títol de Tècnic superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Art Tèxtil pertanyent a la família professional de Tèxtils Artístics i aprova els corresponents ensenyaments mínims.

Setè

El Decret 214/2016, de 8 de març, estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny en brodats i rebosters de la família professional dels tèxtils artístics.

Vuitè

El Decret 113/2001, de 2 de maig, estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny en art tèxtil, en estampacions i tintatges artístics, en estilisme de teixits de calada i en colorit de col·leccions de la família professional dels tèxtils artístics.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. Es considera de forma positiva l'actualització dels currículums dels cicles formatius de la família professional artística de Tèxtils artístics, per tal d'ajustar-los a les necessitats de qualificació professional del sector.
2. Es considera de forma positiva que l'actualització dels currículums, es faci a partir de les necessitats professionals detectades a Catalunya i permeti la possibilitat d'adequació a les necessitats específiques de l'àmbit socioeconòmic dels centres.
3. Es considera que els ensenyaments artístics d'arts plàstiques i disseny són ensenyaments amb unes característiques molt pròpies, per l'especificitat dels professionals de les diferents disciplines artístiques i del seu teixit, constituït en molt bona part per persones artesanes.

En aquest sentit, cal tenir especial cura i vetllar especialment per la ubicació a les empreses, estudis o tallers de tot l'alumnat, en la realització de la "Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers" i del "Projecte Final" que n'assegurin una realització i unes pràctiques de qualitat. Perquè això sigui possible, el Departament d'Educació ha d'intensificar l'acompanyament a les escolars d'art pel que fa a la identificació i localització dels llocs de pràctiques i el seu seguiment i valoració.

CONSIDERACIONS AL TEXT DE LA DISPOSICIONS

1. Es proposa revisar la redacció de l'article 8.2 dels Projectes de Decret, relatiu a la convalidació del mòdul professional de formació i orientació laboral (FOL) , per tal de recollir l'especificitat establerta en la disposició addicional tercera del Reial decret 1085/2020, de 9 de desembre, pel qual s'estableixen convalidacions de mòduls professionals dels títols de formació professional del sistema educatiu espanyol i les mesures per a la seva aplicació, i es modifica el Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu.

Per a la convalidació del mòdul professional de FOL, és necessària l'acreditació de la formació establerta per a l'acompliment de les funcions de nivell bàsic de l'activitat preventiva, expedida d'acord amb el que disposa el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, amb la indicació expressa dels continguts superats.

2. Es proposa a l'article 8.5 dels Projectes de Decret substituir la referència a "la fase de formació en centres de treball" pel nom del mòdul: "Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers", i revisar el redactat per distingir els períodes mínims d'acreditació d'experiència laboral corresponents a l'exempció total i a la parcial.
3. A l'annex 1 dels Projectes de Decret en el desplegament del mòdul de Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers, es proposa substituir la relació d'objectius i avaluació, per la inclusió dels resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació, continguts, i si escau, activitats de referència.
4. A l'annex 2, dels Projectes de Decret es proposa revisar el nom de l'especialitat docent 723 "organització industrial i legislació".
5. A l'annex 3 dels Projectes de Decret es proposa afegir el referent normatiu de classificació dels mòduls professionals, a efectes de determinació dels requisits de les instal·lacions i de la relació numèrica professorat-alumnat segons els articles 12 i 13 del Reial decret 303/2010, de 15 de març, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen ensenyaments artístics regulats a la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

A) Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny de Brodats i Rebosters Artístics de la família professional artística de Tèxtils artístics.

6. A l'annex 1 apartat 3.2, es proposa revisar la referència al sector de producció d'estampats i tintatges artístics, atès que es tracta del perfil professional de tècnic o tècnica superior en Brodats i Rebosters.
7. A l'annex 1 apartat 4.2, es proposa revisar el nom del tercer mòdul i de la UF1, per tal de garantir que coincideixin amb el desplegament curricular posterior.

8. Es proposa revisar el temps verbal amb el que s'expressen els criteris d'avaluació i els resultats d'aprenentatge, com per exemple els de la UF1 del mòdul d'Història dels tèxtils artístics i els de la UF4 del mòdul de Projectes: brodats i rebosters.
9. Revisar els resultats d'aprenentatge de la UF3 del M04, al tractar-se de l'execució de projectes de brodats i no d'estampació.
10. A l'annex 4, es proposa eliminar la referència a la convalidació del mòdul de Taller d'estampacions i tintatges de teles, al tractar-se d'un mòdul que no forma part de l'estructura del currículum del cicle de Brodats i Rebosters artístics.

B) Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny d'Estampacions i Tintatges Artístics de la família professional de Tèxtils artístics.

11. A l'annex 1 apartat 4.2, es proposa revisar el nom del tercer mòdul i de la UF1, per tal de garantir que coincideixin amb el desplegament curricular posterior.
12. Es proposa revisar el temps verbal amb el que s'expressen els criteris d'avaluació i els resultats d'aprenentatge, com per exemple els de la UF1 del mòdul de Mitjans informàtics i del mòdul de Formació i Orientació Laboral.
13. Es proposa revisar la numeració de la darrera UF del mòdul de Taller de teixits de baix llis.

C) Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny d'Art Tèxtil de la família professional de Tèxtils artístics.

14. A l'annex 1, revisar la numeració del tercer apartat: context professional i següents.
15. Es proposa revisar la numeració dels dos darrers mòduls relacionats a l'apartat 5.2 de l'annex I.
16. Es proposa revisar els temps verbals amb els que s'expressen els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació, per exemple en els resultats d'aprenentatge de la UF1 del M01, caldria substituir "ha adquirit" per "adquireix", o als criteris d'avaluació de la UF1 del M02, s'hauria de substituir "desenvolupar" per "desenvolupa".
17. A la UF3 del M01, es proposa suprimir la duplicitat en els resultats d'aprenentatge.
18. Es proposa revisar el nom de les UF's per tal de garantir la seva correspondència amb el nom que apareix a l'apartat 5.2. del Projecte de decret. Per exemple el nom de la UF1 del M03, en el desenvolupament curricular és "anàlisi de l'obra artística i el disseny" i a l'apartat 5.2 apareix com "anàlisi de l'art i el disseny".
19. Es proposa revisar la numeració de les UF. Per exemple, en el desenvolupament curricular del mòdul d'història de tèxtils artístics, apareixen dues UF's diferents amb el mateix número.

RECOMANACIONS

1. Es recomana revisar el desplegament curricular del mòdul "Formació i orientació laboral" (FOL), atès l'escassa presència de les relacions laborals en els continguts, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació.

La UF2 "Introducció al marc legal de les arts plàstiques i el disseny" condensa temes de regulació empresarial, de propietat intel·lectual i industrial i molts d'altres, deixant escàs marge a les relacions laborals fet que influeix en la preparació de l'alumnat per una inserció de qualitat, amb un coneixement previ suficient del món del treball.

2. Es recomana que s'unifiquin les hores del mòdul "Formació i orientació laboral", tant en cicles formatius de grau mitjà com de grau superior, que n'hi hagi el mateix nombre d'hores, així com que el mòdul en tots els cicles formatius contingui totes les unitats formatives.

Tenint en compte els paral·lelismes que sovint s'han establert fins al moment, entre els cicles formatius d'FP i els cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, una bona opció hagués estat prendre com a referència el currículum dels mòduls Formació i orientació laboral (FOL) de 99 hores i Empresa i iniciativa emprenedora (66 hores) dels cicles formatius d'FP.

3. Es recomana fer extensiva la incorporació prevista de l'anglès a altres llengües estrangeres, en funció de les demandes específiques del sector.
4. Per facilitar la incorporació de l'aprenentatge de llengües estrangeres, es recomana que el Departament amplii les oportunitats de formació del professorat, per facilitar que pugui assolir com a mínim el nivell intermedi B2 en llengua estrangera
5. Es recomana sotmetre a revisió que no es faci esment a la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals, en el preàmbul dels Projectes de decrets, en el sentit que els nous currículums també garanteixen i desenvolupen els principis i finalitats d'aquesta Llei.
6. S'ha considerat que a més a més de les consideracions esmentades, l'annex 1 dels Projectes de decrets contenen aspectes tècnics i d'especialització que han de ser debatuts en altres àmbits.

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit el dia 11 d'abril de 2023, ha estudiat la proposta elaborada per la Subcomissió de Formació professional i ha aprovat per 30 vots a favor i 3 vots en blanc aquest Dictamen.

La secretària

Neus Agut Horna